

Centrum Kompetencji BOF – kompleksowy model wsparcia i modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego

Standard egzaminacyjny kwalifikacji zawodowej

BPO.03. WYKONYWANIE DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH

CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W BIAŁYMSTOKU

Białystok 2020

Autor: mgr Rafał Sidoreczuk

Recenzent: mgr Magdalena Tywończuk

Opiekun merytoryczny/naukowy: mgr Dominik Piekutowski

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Standard egzaminacyjny kwalifikacji zawodowej

BPO.03. WYKONYWANIE DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH

w zawodzie

311919 TECHNIK POŻARNICTWA

Opracowanie standardu egzaminacyjnego sfinansowano ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu Centrum Kompetencji BOF – kompleksowy model wsparcia i modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Spis treści

Moduł 1. System certyfikacji kompetencji	4
1. Informacje ogólne o systemie certyfikacji umiejętności zawodowych	4
2. Uczestnicy systemu certyfikacji kompetencji.....	5
3. Wymagania, które należy spełnić, aby poddać się walidacji i certyfikacji kompetencji.....	4
4. Termin i miejsce potwierdzania kompetencji.....	6
Moduł 2. Egzamin potwierdzający umiejętności zawodowe	7
1. Część teoretyczna egzaminu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. Część praktyczna egzaminu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. Dostosowanie stanowiska egzaminacyjnego do potrzeb i możliwości Zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	7
4. Podstawa uznania potwierdzenia kompetencji	7
5. Zastrzeżenia do przebiegu egzaminu	7
6. Dokumenty potwierdzające zdanie egzaminu	8
Moduł 3. Kwalifikacje w zawodzie.....	9
BPOO.03. Wykonywanie działań ratowniczych	9
Moduł 4. Standard egzaminacyjny dla umiejętności BPO.03. Wykonywanie działań ratowniczych	93
1. Umiejętności zawodowe	133
2. Niezbędne wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego	133
2.1. Wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego do części teoretycznej ...	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.3
2.2. Wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego do części praktycznej.....	133
3. Przykładowe zadania egzaminacyjne	13
3.1. Przykładowe zadania do części teoretycznej egzaminu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.5
3.2. Przykładowe zadania do części praktycznej egzaminu.....	19

Moduł 1. System certyfikacji kompetencji

1. Informacje ogólne o systemie certyfikacji umiejętności zawodowych

System certyfikacji kompetencji umożliwia walidację i certyfikację umiejętności zawodowych z uwzględnieniem udziału pracodawców. Jest uzupełnieniem istniejącego systemu potwierdzania kwalifikacji w zawodzie prowadzonego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

Możliwości kształcenia w zawodach oraz w zakresie kwalifikacji w różnych formach określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. 2019 r. poz. 316) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2017 poz. 1632).

Do kwalifikacji i kompetencji wymaganych na rynku pracy można dochodzić różnymi drogami, poprzez kształcenie w trybie szkolnym i pozaszkolnym, formalnym, nieformalnym i poza formalnym, a wiedza i nabyte umiejętności muszą być aktualizowane przez całe życie.

Podstawą tego podejścia jest wyodrębnienie w zawodach kwalifikacji, czyli zestawów oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji.

Osoba, która posiada świadectwa potwierdzające wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiada odpowiedni poziom wykształcenia otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dołącza się Europass – Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe, który stanowi uzupełnienie informacji zawartych w dyplomie i ma za zadanie ułatwić ich lepsze zrozumienie, przede wszystkim przez pracodawców i instytucje zagraniczne. Dyplomy i suplementy do dyplomów wydają okręgowe komisje egzaminacyjne.

W Polsce kształcenie zawodowe prowadzone jest w formach szkolnych i w ramach kształcenia ustawicznego¹ m.in. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (kkz) i na kursach umiejętności zawodowych (kuz) oraz innych kursach umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie jednej kwalifikacji. Ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie przeprowadzanego na warunkach

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2017 poz. 1632).

określonych w rozdziale 3b ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.2).

Prowadzenie takich kursów umożliwi uelastycznienie kształcenia zawodowego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy.

Niniejszy dokument stanowi materiał do przeprowadzenia wewnętrznego egzaminu sprawdzającego wiedzę i umiejętności uczestnika kursu w zakresie przygotowania do zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie.

2. Uczestnicy systemu certyfikacji kompetencji

Systemem walidacji i certyfikacji kompetencji objętych zostanie 600 uczniów następujących szkół zawodowych z terenu Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego:

- Zespołu Szkół Budowlano-Geodezyjnych im. Stefana Władysława Bryły w Białymstoku, ul. Słonimska 47/1, 15-029 Białystok,
- Zespołu Szkół Elektrycznych im. Prof. Janusza Groszkowskiego w Białymstoku, ul. 1000-lecia Państwa Polskiego 14, 15-111 Białystok,
- Zespołu Szkół Gastronomicznych w Białymstoku, ul. Knyszyńska 12, 15-702 Białystok,
- Zespołu Szkół Handlowo-Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika w Białymstoku, ul. Bema 105, 15-370 Białystok,
- Zespołu Szkół Mechanicznych Centrum Kształcenia Praktycznego Nr 2 im. Św. Józefa w Białymstoku, ul. Broniewskiego 14, 15-959 Białystok,
- Zespołu Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Białymstoku, ul. Ks. Stanisława Suchowolca 26, 15-566 Białystok,
- Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi im. St. Staszica w Białymstoku, ul. Sienkiewicza 57, 15-002 Białystok,
- Zespołu Szkół Technicznych im. Gen. Władysława Andresa w Białymstoku, ul. Stołeczna 7, 15-879 Białystok,
- Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 im. Kpt. Władysława Wysockiego w Białymstoku, ul. Świętojańska 1, 15-082 Białystok,
- Zespołu Szkół Zawodowych nr 5 im. Gen. Ignacego Prądzyńskiego w Białymstoku, ul. Antoniuk Fabryczny 40, 15-741 Białystok,
- Zespołu Szkół nr 16 w Białymstoku, ul. Zwycięstwa 28, 15 - 703 Białystok,
- Zespołu Szkół Mechanicznych im. Stefana Czarnieckiego w Łapach, ul. gen. Władysława Sikorskiego 68, 18-100 Łapy,
- Zespołu Szkół w Czarnej Białostockiej, ul. Sienkiewicza 7, 16-020 Czarna Białostocka,
- Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, ul. Antoniku Fabryczny 1, 15-762 Białystok.

3. Wymagania, które należy spełnić, aby poddać się walidacji i certyfikacji kompetencji

Warunkiem, jaki należy spełnić, aby poddać się walidacji i certyfikacji kompetencji jest uczestnictwo w doradztwie edukacyjnym w zakresie rozwoju kompetencji do pracy realizowanym w formie Indywidualnego Planu Działania na rzecz Kompetencji (IPDnrK). Każdemu uczniowi zostanie opracowany, na podstawie indywidualnej diagnozy, wieloletni plan uzupełniania kompetencji adekwatnie do określonego przez niego celu zawodowego i życiowego z wykorzystaniem dodatkowych form edukacyjnych przewidzianych w projekcie takich jak: kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych, staże i praktyki zawodowe oraz kursy specjalistyczne i kursy nadające uprawnienia. W efekcie doradztwa kompetencji uczeń otrzyma informacje na temat indywidualnej luki kompetencyjnej oraz propozycje szkoleń uzupełniających i praktyk zawodowych przygotowujących do potwierdzenia kwalifikacji lub certyfikacji kompetencji w ramach Centrum Kompetencji Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego.

4. Termin i miejsce potwierdzania kompetencji

Informacje o terminie i miejscu walidacji i certyfikacji kompetencji w zakresie poszczególnych umiejętności zawodowych zostaną podane do publicznej wiadomości na dwa tygodnie przed planowaną walidacją.

Moduł 2. Egzamin sprawdzający wiedzę i umiejętności zawodowe

Egzamin składa się z części teoretycznej i części praktycznej.

1. Część teoretyczna egzaminu

Część teoretyczna egzaminu trwa 30 minut. Może być przeprowadzana w formie pisemnej lub ustnej.

Część teoretyczna pisemna przeprowadzana jest w formie testu składającego się z 10 zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

2. Część praktyczna egzaminu

Część praktyczna jest przeprowadzana w formie zadania praktycznego/próby pracy. Polega na wykonaniu przez Zdającego zadania egzaminacyjnego na stanowisku egzaminacyjnym. Stanowisko powinno być przygotowane z uwzględnieniem warunków realizacji umiejętności zawodowych w realnych warunkach rynkowych, kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa.

Na zapoznanie się z treścią zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym oraz z wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego Zdający ma 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części praktycznej egzaminu.

Część praktyczna egzaminu potwierdzającego umiejętności zawodowe trwa 120 minut.

3. Dostosowanie stanowiska egzaminacyjnego do potrzeb i możliwości zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Stanowisko egzaminacyjne może być dostosowane do potrzeb i możliwości Zdających o specjalnych potrzebach edukacyjnych na podstawie przedstawionego przez nich orzeczenia.

4. Podstawa uznania potwierdzenia kompetencji

Zdający potwierdzi umiejętności zawodowe, jeżeli uzyska:

1) z części teoretycznej – co najmniej 60% punktów możliwych do zdobycia,

i

2) z części praktycznej – spełni wszystkie kryteria oceniania przewidziane dla danego zadania praktycznego.

Wynik egzaminu ustala i ogłasza komisja. Wynik ustalony przez Komisję ds. walidacji i certyfikacji/ komisję egzaminacyjną jest ostateczny.

5. Zastrzeżenia do przebiegu egzaminu

Jeżeli Zdający uzna, że w trakcie egzaminu zostały naruszone zasady dotyczące jego przeprowadzania, może zgłosić pisemnie zastrzeżenie do przewodniczącego Komisji ds. walidacji i certyfikacji/ komisji egzaminacyjnej efektów kształcenia w terminie 2 dni roboczych od daty egzaminu w części praktycznej. Zastrzeżenie musi zawierać dokładny opis zaistniałej sytuacji świadczącej o naruszeniu zasad przeprowadzania egzaminu.

Przewodniczący rozpatruje zastrzeżenie w terminie 7 dni od daty jego otrzymania. W razie stwierdzenia naruszenia zasad przeprowadzania egzaminu, Przewodniczący może zarządzić jego ponowne przeprowadzenie. Rozstrzygnięcie to jest ostateczne.

6. Dokumenty potwierdzające zdanie egzaminu

W przypadku, gdy Zdający zda egzamin, otrzyma zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego wydane przez Komisję ds. walidacji i certyfikacji efektów kształcenia/ organizatora kursu.

Moduł 3. Kwalifikacje w zawodzie

Kwalifikacja BPO.03. Wykonywanie działań ratowniczych jest realizowana w zawodzie 311919 Technik pożarnictwa.

Wykonywanie działań
ratowniczych

BPO.03.

W kwalifikacji BPO.03. Wykonywanie działań ratowniczych wyodrębniono trzy części – umiejętności zawodowe:

- 1) BPO.03.2 - Obsługa sprzętu ratowniczego
- 2) BPO.03.3 - Wykonywanie czynności ratowniczych podczas pożarów, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń
- 3) BPO.03.4 - Wykonywanie zadań związanych z przebiegiem służby

Kurs obejmuje zarówno efekty kształcenia ogólnozawodowe jak i efekty kształcenia przypisane wyżej wymienionym umiejętnościom zawodowym.

Ogólnozawodowe efekty kształcenia:

BPO.03.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Uczeń:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska;
- 3) przestrzega przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 4) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska: przemieszcza sprzęt wykorzystywany do prowadzenia ćwiczeń i działań ratowniczych zgodnie z zasadami wykonywania ręcznych prac transportowych, stosuje przepisy ochrony przeciwpożarowej w trakcie ćwiczeń i działań ratowniczych;
- 6) przewiduje zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- 7) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;

BUD BPO.03.2 - Obsługa sprzętu ratowniczego

Uczeń:

- 1) rozróżnia sprzęt ratowniczy: charakteryzuje poszczególne grupy sprzętu ratowniczego, charakteryzuje przeznaczenie sprzętu ratowniczego, klasyfikuje sprzęt ratowniczy;

- 2) przygotowuje sprzęt ratowniczy do działań: charakteryzuje zastosowanie sprzętu w działaniach ratowniczych, wskazuje elementy wchodzące w skład zestawów sprzętu ratowniczego, sprawia sprzęt ratowniczy do działań;
- 3) stosuje środki ochrony indywidualnej;
- 4) obsługuje sprzęt ratowniczy: charakteryzuje parametry sprzętu ratowniczego, obsługuje sprzęt ratowniczy stosując zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, omawia zasady konserwacji sprzętu;
- 5) charakteryzuje rodzaje pojazdów pożarniczych;
- 6) obsługuje pompy pożarnicze i inne specjalistyczne wyposażenie: obsługuje pompy pożarnicze, w tym z układem wodno-pianowym, stosuje zasady konserwacji pomp pożarniczych i układów wodno-pianowych, obsługuje inne specjalistyczne wyposażenie;
- 7) buduje stanowiska wodne i gaśnicze: dobiera niezbędny sprzęt do budowy stanowisk wodnych i gaśniczych, buduje stanowiska wodne i gaśnicze w różnych warunkach, stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy podczas pracy na stanowiskach wodnych i gaśniczych;
- 8) sprawia linie wężowe: rozróżnia rodzaje linii wężowych, sprawia linie wężowe w różnych warunkach, charakteryzuje parametry linii wężowych;
- 9) obsługuje urządzenia łączności: charakteryzuje sprzęt łączności stosowany podczas działań ratowniczych, stosuje kryptonimy podczas działań, korzysta z urządzeń łączności podczas działań;

BPO.03.3 - Wykonywanie czynności ratowniczych podczas pożarów, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń

Uczeń:

- 1) wyjaśnia procesy spalania substancji: charakteryzuje czynniki warunkujące proces spalania, charakteryzuje rodzaje spalania;
- 2) charakteryzuje rodzaje i fazy pożarów: opisuje strefowy model pożaru, klasyfikuje rodzaje pożarów;
- 3) identyfikuje zjawiska występujące podczas pożarów;
- 4) rozpoznaje zagrożenia w miejscu prowadzenia działań ratowniczych: rozpoznaje zagrożenie związane z czynnikami niebezpiecznymi, szkodliwymi i uciążliwymi, wyjaśnia wpływ czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych na organizm ratownika i poszkodowanego;
- 5) stosuje pojęcia z zakresu taktyki zwalczania pożarów i taktyki działań ratowniczych;;
- 6) prowadzi korespondencję radiową oraz komunikuje się za pomocą znaków: nawiązuje łączność radiową, stosuje kryptonimy indywidualne, grupowe, okólnikowe i alarmowe, stosuje znaki gestowe;
- 7) kieruje ruchem drogowym w trakcie wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działań ratowniczych: charakteryzuje zasady kierowania ruchem drogowym odbywającym się

w trakcie prowadzenia działań ratowniczych, organizuje miejsce kierowania ruchem drogowym odbywającym się w trakcie prowadzenia działań ratowniczych;

8) rozróżnia stanowiska wodne i gaśnicze: charakteryzuje rodzaje stanowisk gaśniczych, charakteryzuje rodzaje stanowisk wodnych, identyfikuje stanowiska gaśnicze na podstawie schematu;

9) podaje prądy gaśnicze w natarciu i obronie: charakteryzuje zasady podawania prądów gaśniczych, charakteryzuje parametry prądów gaśniczych;

10) rozróżnia rodzaje pododdziałów: charakteryzuje zadania funkcyjnych w rocie, zastępie i sekcji, rozróżnia rodzaje pododdziałów na podstawie oznakowania;

11) prowadzi ewakuację ludzi, zwierząt i mienia ze strefy zagrożenia: charakteryzuje zasady ewakuacji podczas zwalczania pożarów, charakteryzuje zasady ewakuacji podczas miejscowych zagrożeń i klęsk żywiołowych;

12) wykonuje czynności ratownicze podczas zwalczania pożarów i likwidacji zagrożeń miejscowych: wykonuje rozwinięcia w pododdziałach, wykonuje dostęp do uszkodzonych przy użyciu sprzętu ratowniczego, stosuje zasady taktyki podczas działań ratowniczych, pożarów i likwidacji zagrożeń miejscowych;

13) charakteryzuje organizację ratownictwa medycznego krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego: charakteryzuje standard gotowości operacyjnej jednostek w zakresie ratownictwa medycznego, charakteryzuje zadania ratownictwa medycznego;

14) ocenia stan uszkodzonego: wykonuje badanie wstępne, wykonuje wywiad ratowniczy, ocenia stan uszkodzonego w zakresie istniejących urazów i obrażeń;

15) prowadzi segregację pierwotną uszkodzonych: charakteryzuje zasady segregacji uszkodzonych, przeprowadza segregację pierwotną na terenie działań ratowniczych, ustala kolejność ewakuacji na podstawie stanu uszkodzonego;

16) udziela kwalifikowanej pierwszej pomocy: stosuje algorytmy procedur ratowniczych, stosuje zasady przeprowadzania podstawowych zabiegów ratujących życie;

17) posługuje się sprzętem ratownictwa medycznego;

18) wykonuje pomiary parametrów czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych występujących podczas działań ratowniczych: charakteryzuje zasady wykonywania pomiarów parametrów środowiska w miejscu prowadzenia działań ratowniczych, rozróżnia sprzęt pomiarowy do różnych czynników, odczytuje wskazania urządzeń pomiarowych;

19) charakteryzuje środki gaśnicze, neutralizujące, sorbenty i dyspergenty;

BPO.03.4 - Wykonywanie zadań związanych z przebiegiem służby

Uczeń:

1) postępuje zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminach służbowych oraz z zasadami etyki zawodowej: charakteryzuje regulaminy obowiązujące w służbie, charakteryzuje zasady noszenia umundurowania i okoliczności warunkujące jego dobór, stosuje zasady etyki zawodowej

2) postępuje zgodnie z regulaminem musztry i ceremoniałem pożarniczym: przyjmuje postawę zasadniczą i swobodną, oddaje honory w określonych sytuacjach, postępuje zgodnie z ceremoniałem pożarniczym podczas uroczystości;

- 3) opisuje zadania i organizację ochrony przeciwpożarowej i administracji publicznej; charakteryzuje pojęcie państwa, określa funkcje państwa, definiuje pojęcia: prawo, akt normatywny, norma prawna, przepis prawny, źródło prawa;
- 4) charakteryzuje warunki i wymagania pełnienia służby;
- 5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;
- 6) udziela wsparcia psychicznego osobom potrzebującym pomocy;
- 7) uprawia indywidualne i zespołowe dyscypliny sportowe;
- 8) bierze udział w zawodach sportowo- pożarniczych;
- 9) stosuje programy komputerowe wspomagające dysponowaniem sił i środków;

BPO.03.05. Język obcy zawodowy

Uczeń:

- 1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:
 - a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem,
 - b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie,
 - c) z dokumentacją związaną z danym zawodem,
 - d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie;
- 2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:
 - a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka,
 - b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową).
- 3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:
 - a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję),
 - b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru).
- 4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:
 - a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych,

b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych.

5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych;

6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:

a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad nauką języka obcego nowożytnego;

b) współdziała w grupie;

c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym;

d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne.

Moduł 4. Standard egzaminacyjny dla umiejętności BPO.03. Wykonywanie działań ratowniczych

1. Umiejętności zawodowe

Uczeń po pomyślnym złożeniu egzaminu potwierdzi następujące umiejętności zawodowe:

1) BPO.03.2 - Obsługa sprzętu ratowniczego

2) BPO.03.3 - Wykonywanie czynności ratowniczych podczas pożarów, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń

3) BPO.03.4 - Wykonywanie zadań związanych z przebiegiem służby

2. Niezbędne wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego do części praktycznej

2.1. Wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego do części teoretycznej

Indywidualne stanowisko egzaminacyjne zapewniające samodzielną pracę Zdającemu, wyposażone w stolik i krzesło.

2.2. Wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego do części praktycznej

Indywidualne stanowisko egzaminacyjne zapewniające samodzielną pracę Zdającemu, wyposażone, zgodnie z wymaganiami zawartymi w informatorach wydanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, w:

- Motopompa z armaturą ssawną,

- Pompa do zanieczyszczonej wody z osprzętem,

- Agregat prądotwórczy o napięciu nie większym niż 1 kV i mocy znamionowej nie wyższej niż 20kW,

- Maszt oświetleniowy z przedłużaczem.

- urządzenia, aparaty, elektronarzędzia

- Radiotelefon przenośny z ładowarką,

- Młot udarowo-obrotowy.

- narzędzia, sprzęt, kable i redukcje
- Prądownica pianowa
- Prądownica wodna
- Kurtyna wodna
- Stojak hydrantowy + klucz
- Zbiornik brezentowy
- Wytwornica pianowa
- Zasysacz liniowy
- Rozdzielacz
- Siodełko węzowe
- Mostki przejazdowe (para)
- Węże pożarnicze tłoczne W75
- Węże pożarnicze tłoczne
- Ubranie ochrony przeciwchemicznej typ 1
- Maski do aparatu powietrznego
- Aparat powietrzny
- Sygnalizator bezruchu
- Korek zatykowy
- Poduszka do uszczelniania płaszczy zbiorników
- Bandaż uszczelniający pneumatyczny
- Pierścienie uszczelniające
- Manekin ewakuacyjny
- Drabina dwuprzęsłowa wysuwna
- Drabina nasadkowa
- Drabina D3,
- Linkowe urządzenie ratownicze
- Linka strażacka 30 m
- Sprzęt do oznakowania terenu akcji – pacholki
- Zabezpieczenie poduszek powietrznych samochodu
- Zabezpieczenie ostrych krawędzi
- Pneumatyczny zestaw podnoszący wysokociśnieniowy – 2 poduszki
- Hydrauliczny zestaw kolumnowy
- Mata stanowiskowa
- Pilarka łańcuchowa
- Przecinarka tarczowa
- Komplet tarcz
- Zestaw kluczy do obsługi pilarek i przecinarek
- Ratowniczy zestaw hydrauliczny
- Ubranie ochrony termicznej typ III
- Torba ratownicza

W skład stanowisk wchodzi:

- zespół stanowisk do ćwiczeń z ratowniczym sprzętem hydraulicznym, pneumatycznym,
- zespół stanowisk do pracy ze sprzętem uszczelniającym,
- zespół stanowisk do ćwiczeń z ratowniczym sprzętem mechanicznym,
- zespół stanowisk do ćwiczeń wypadków w komunikacji drogowej,

- zespół stanowisk do ćwiczeń z ratownictwa podczas awarii i katastrof budowlanych,
- zespół stanowisk do ratowania ze studni, kanałów, tuneli i wykopów,
- zespół stanowisk do gaszenia pożarów zewnętrznych,

Wyposażenie wspólne dla kilku stanowisk l.p. nazwa Istotne funkcje- parametry techniczno-eksploatacyjne/ uwagi na ilu zdających pojazdy

1 Samochód ratowniczo-gaśniczy 2

W zakresie przygotowania i przeprowadzenia egzaminu w części praktycznej, w przypadku niedysponowania odpowiednim wyposażeniem, zaleca się nawiązanie współpracy z pracodawcą lub szkolnym ośrodkiem egzaminacyjnym.

3. Przykładowe zadania do części teoretycznej i praktycznej egzaminu

3.1. Przykładowe zadania do części teoretycznej egzaminu

Sprawdzana umiejętność

- 1) charakteryzuje pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska;
- 3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, na przykład:

Zadanie 1

Procedura postępowania pracodawcy w razie wypadku przy pracy zawiera:

- A. Podjęcie niezbędnych działań eliminujących lub ograniczających zagrożenie, zapewnienie pierwszej pomocy, ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku oraz zastosowanie odpowiednich środków zaradczych na przyszłość.
- B. Wezwanie służb ratowniczych, zapewnienie pierwszej pomocy, ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku oraz zastosowanie odpowiednich środków zaradczych na przyszłość.
- C. Wezwanie służb ratowniczych, zapewnienie pierwszej pomocy, ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku oraz zabezpieczenie miejsca zdarzenia.
- D. Podjęcie niezbędnych działań eliminujących lub ograniczających zagrożenie, wezwanie służb ratowniczych, ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku oraz zastosowanie odpowiednich środków zaradczych na przyszłość.

Odpowiedź prawidłowa: A.

Sprawdzana umiejętność 4) określa zagrożenia związane z występowaniem czynników szkodliwych w środowisku pracy;

- 5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 6) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- 7) stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska na stanowisku pracy;
- 8) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Zadanie 2

Ogrzanie w warunkach pożaru butli zawierającej dwutlenek węgla może doprowadzić do

- A. zapłonu.
- B. samozapłonu.
- C. wybuchu fizycznego.
- D. wybuchu chemicznego.

Odpowiedź prawidłowa: D.

Sprawdzenie umiejętności 4) rozpoznaje zagrożenia w miejscu prowadzenia działań ratowniczych;

- 1) identyfikuje zagrożenia w miejscu prowadzenia działań na podstawie informacji z rozpoznania.

Zadanie 3

Zjawisko spalania materiałów palnych w całej objętości podczas pożaru w pomieszczeniu nazywa się

- A. wybuchem.
- B. deflagacją.
- C. rozgorzeniem.
- D. pułapką wodną.

Odpowiedź prawidłowa: C.

Sprawdzana umiejętność: 3) identyfikuje zjawiska występujące podczas pożarów; 1) wylicza zjawiska charakterystyczne dla rozwoju i gaszenia pożaru

Zadanie 4

Ogrzanie w warunkach pożaru butli zawierającej dwutlenek węgla może doprowadzić do:

- A. zapłonu.
- B. samozapłonu.
- C. wybuchu fizycznego.
- D. wybuchu chemicznego.

Odpowiedź prawidłowa: C.

Sprawdzana umiejętność: 4) rozpoznaje zagrożenia w miejscu prowadzenia działań ratowniczych, 1) identyfikuje zagrożenia w miejscu prowadzenia działań na podstawie informacji z rozpoznania

Zadanie 5

Cysterna oznaczona tablicą przedstawioną na rysunku transportuje

- A. palny
- B. wybuchowy
- C. palny skroplony
- D. materiały niebezpieczne

Odpowiedź prawidłowa: D.

Sprawdzana umiejętność: 4) rozpoznaje zagrożenia w miejscu prowadzenia działań ratowniczych; 3) opisuje zagrożenia związane z czynnikami niebezpiecznymi, szkodliwymi i uciążliwymi na podstawie oznaczeń

Zadanie 6

Właściwą formę odpowiedzi na wywołanie radiowe „TF200-00, tu TF350-14, odbiór” jest

- A. „tu TF200-00, odbiór”
- B. „zgłasza się TF200-00”
- C. „tu, TF200-00, zgłaszam się, odbiór”
- D. „tu TF200-00, zgłaszam się dla TF350-14, odbiór”

Odpowiedź prawidłowa: A.

Sprawdzana umiejętność: 6) prowadzi korespondencję radiową oraz komunikuje się za pomocą znaków; 1) komunikuje się z ratownikami i stanowiskami kierowania w trakcie działań ratowniczych przy użyciu sprzętu łączności i znaków testowych

Zadanie 7

Technika podawania prądu gaśniczego rozproszonego stosując ruch prądownicą po okręgu zaczynając od górnych warstw, następnie bocznych obszarów, dolnych warstw nazywa się

- A. omiataniem
- B. malowaniem

- C. główkowaniem
- D. krótkim pulsem.

Odpowiedź prawidłowa: A.

Sprawdzana umiejętność: 9) podaje prądy gaśnicze w natarciu i obronie; 1) stosuje prądy gaśnicze podczas likwidacji miejscowych zagrożeń i zwalczania pożarów.

Zadanie 8

Trzyosobowy zespół w składzie dowódca, ratownik i kierowca nazywa się

- A. rotą
- B. sekcją
- C. plutonem
- D. zastępem

Odpowiedź prawidłowa: D

Sprawdzana umiejętność: 10) rozróżnia rodzaje pododdziałów; 1) definiuje pojęcia: rota, zastęp, sekcja, pluton, kompania, brygada.

Zadanie 9

Którego elementu nie dopuszcza się jako jednego bezwzględnie pewnego punktu mocowania przy budowaniu stanowisk ratowniczych?

- A. Trójnogu
- B. Zawiesia
- C. Kotwy rozporowej
- D. Belki stanowiskowej

Odpowiedź prawidłowa: C

Sprawdzana umiejętność: 12) wykonuje czynności ratownicze podczas zwalczania pożarów i likwidacji zagrożeń miejscowych; 2) przygotowuje drogi do ewakuacji zagrożonych i poszkodowanych osób

Zadanie 10

Do której kolejności ratowania według Systemu segregacji medycznej START należy zakwalifikować poszkodowanego, który oddycha i może chodzić?

- A. I
- B. II
- C. III
- D. IV

Odpowiedź prawidłowa: C

- Sprawdzana umiejętność: 15) prowadzi segregację pierwotną uszkodzonych;
2) przyporządkowuje uszkodzonego do właściwej grupy priorytetu udzielania pomocy

3.2. Przykładowe zadania do części praktycznej egzaminu

Zadanie 1

Będąc na stanowisku egzaminacyjnym nawiąż kontakt z egzaminatorem wykorzystując radiotelefon przenośny oraz stosując zasady organizacji łączności w sieciach radiowych UKF PSP. Twój kryptonim radiowy to: RATOWNIK + nr stanowiska. Kryptonim egzaminatora to: EGZAMINATOR 1. Przygotuj linię wężową do podawania prądu zwartego wody. W tym celu spraw linię główną złożoną z dwóch odcinków węża W-75 od nasady tłocznej motopompy (lub innego sprzętu do podawania wody znajdującego się na stanowisku egzaminacyjnym) zakończoną rozdzielaczem oraz linię gaśniczą z dwóch odcinków węża W-52. Sprawianie linii gaśniczej i podawanie środka gaśniczego wykonaj z użyciem sprzętu ochrony układu oddechowego (maska założona na twarz, automat oddechowy połączony z zaworem wdychowym). Linię gaśniczą przeprowadź wewnątrz przeszkody symulującej ograniczoną przestrzeń w budynku w postaci rury betonowej. Po pierwszym przejściu przez rurę wykonaj awaryjną ewakuację uszkodzonego (manekin) przemieszczając go metodą Rauteka poprzez rurę betonową. Manekina po przemieszczeniu przez rurę betonową pozostaw na podłożu. Następnie kontynuuj sprawianie linii gaśniczej. Przemieszczając się wzdłuż linii wężowej każdorazowo przechodź wewnątrz rury. Zakończenie czynności związanych ze sprawianiem linii wężowej zgłoś egzaminatorowi z wykorzystaniem radiotelefonu. Następnie zgłoś do egzaminatora gotowość podawania prądu wody i zademonstruj technikę podawania prądu gaśniczego wody zwaną „omiatanie”. Podawanie wody do linii wężowej gaśniczej wykonuje asystent. Komunikację z asystentem realizuj w oparciu o znaki gestowe. Następnie zwiń linię wężową stosując zasady taktyki a sprzęt złoż do pozycji wyjściowej.

Następnie unieś rurę betonową z wykorzystaniem pneumatycznego zestawu podnoszącego wysokociśnieniowego. Ustaw rurę na dwóch belkach o przekroju kwadratowym, umieszczonych poprzecznie do niej na przeciwległych końcach. Rurę zabezpiecz przed możliwością turlania się. Zakończenie czynności zgłoś egzaminatorowi z użyciem radiotelefonu. Następnie z użyciem pneumatycznego zestawu podnoszącego wysokociśnieniowego ustaw rurę betonową do pozycji wyjściowej a użyty sprzęt złoż w wyznaczonym miejscu.

Następnie w wyznaczonym miejscu wykonaj stanowisko do ratownictwa wysokościowego (np. do samoratownia) z wykorzystaniem liny alpinistycznej i węzła skrajny tatrzański. Na drugim końcu liny wykonaj węzeł ósemka (z możliwością wpięcia w karabinek).

Zakończenie ww. czynności zgłoś do egzaminatora z wykorzystaniem radiotelefonu.

Uwaga. Zadanie wykonaj na wyznaczonym stanowisku pracy. Pamiętaj o stosowaniu środków ochrony osobistej. Ponadto wykonuj czynności zgodnie z zasadami BHP, instrukcjami obsługi sprzętu, obowiązującymi procedurami oraz zasadami postępowania właściwymi dla zawodu ze szczególnym uwzględnieniem taktyki. Wykonuj czynności

sprawnie, bez przerw. Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenić będą:

- podanie prądu gaśniczego wody w technice „omiatanie” – rezultat 1;
- ewakuacja poszkodowanego – rezultat 2;
- umieszczenie rury betonowej na dwóch belkach – rezultat 3;
- wykonane stanowisko do ratownictwa wysokościowego – rezultat 4;

oraz przebieg

- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- przestrzeganie zasad postępowania właściwych dla zawodu/kwalifikacji z uwzględnieniem sprawności wykonania oraz zasad organizacji łączności w sieciach radiowych UKF PSP.